

Luật Mới Năm 2012 Tại California

Luật Sư Nguyễn Quốc Lân

Bước sang năm mới, hàng loạt các luật mới bắt đầu có hiệu lực tại Tiểu Bang California. Các điều luật này được thông qua từ năm ngoái hay những năm trước, nhưng phần lớn đều qui định ngày có hiệu lực bắt đầu từ ngày đầu năm nay. Các điều luật mới dưới đây được chọn lọc từ hàng ngàn điều luật được đệ trình hay thông qua riêng tại California vào năm ngoái.

Luật Lao Động

Với sự thay đổi của Thống Đốc Tiểu Bang, một số lớn các điều luật được ban hành có ảnh hưởng bảo vệ các nhân viên và gây khắt khe hơn đối với các cơ sở thương mại.

AB 22. Cấm chủ nhân duyệt xét hồ sơ tín dụng của nhân viên. Luật mới cấm các chủ nhân hay hãng xưởng duyệt xét hồ sơ tín dụng (credit reports) của nhân viên khi xét đơn thuê mướn hay kiểm tra lý lịch trừ khi công việc có liên quan đến chức vụ quản lý, quản lý tài chánh, hồ sơ tín dụng của khách hàng, hay được cho phép bởi các luật khác.

SB 22. Buộc cung cấp bảo hiểm trong thời gian nghỉ việc vì sinh con. Luật mới buộc chủ nhân có 5 nhân viên hay nhiều hơn phải tiếp tục cung cấp bảo hiểm sức khỏe cho các nhân viên nghỉ việc vì sinh con lên tới 4 tháng. Trước đây, luật chỉ bắt buộc chủ nhân cho nhân viên tạm nghỉ để sinh con mà không bắt buộc phải tiếp tục cung cấp bảo hiểm y tế cũng giống như các trường hợp bị tàn phế tạm thời (temporary disability) khác ví dụ như bị tai nạn hay đau yếu.

SB 459. Phân loại nhân viên. Luật mới áp đặt những hình phạt khắt khe hơn, lên đến từ \$5,000 đến \$25,000, nếu chủ nhân có ý phân loại sai thành phần nhân viên là nhân viên thuê mướn (employee hay Mẫu Thuế W2) hay hợp đồng thầu (independent contractor hay Mẫu Thuế 1099), thường là để tránh trả thuế lợi tức từ chủ nhân hay nhân viên. Luật còn quy trách nhiệm chung đối với những người cố vấn các chủ nhân phân loại sai các thành phần nhân viên này.

AB 469. Thông báo về tiền lương. Luật mới buộc các chủ nhân phải tự động thông báo cho các nhân viên lúc mới được thuê mướn về các chi tiết về tiền lương ví dụ như mức lương, tiền khấu trừ hay địa chỉ liên lạc của chủ nhân. Nếu có thay đổi trong các chi tiết này, chủ nhân phải thông báo cho tất cả mọi nhân viên trong vòng 7 ngày cũng như được phổ biến trong sổ lương bổng.

SB 272. Tạm nghỉ việc để hiến tặng các bộ phận cơ thể. Luật mới giải thích rõ hơn luật hiện nay nhằm cho phép nhân viên được nghỉ việc lên tới 30 ngày trong vòng 1 năm để hiến tặng các bộ phận cơ thể hay 5 ngày để hiến tủy. Số ngày này là ngày làm việc chứ không phải ngày tính theo lịch và chủ nhân có thể buộc nhân viên sử dụng ngày nghỉ bệnh, nghỉ phép hay được nghỉ có trả lương.

AB 592. Cấm chủ nhân ngăn cản nhân viên tạm nghỉ việc. Luật mới cấm các chủ nhân hay hãng xưởng ngăn cản nhân viên xin tạm nghỉ việc lên tới 12 tuần không lãnh lương để ở nhà chăm sóc con mới sinh hay mới nhận về nuôi, chăm sóc thân nhân đau

bệnh, nghỉ bệnh khi mang thai hay đau bệnh mà có thể ảnh hưởng đến việc làm.

AB 887. Cấm kỳ thị về giới tính. Luật mới giải thích rõ hơn về luật chống kỳ thị giới tính để bao gồm cả những trường hợp “biểu lộ giới tính – gender expression.” Đây là trường hợp những người thuộc một giới tính trên giấy tờ nhưng muốn tỏ bày hay hành xử theo giới tính khác ví dụ như mặc quần áo khác hay cách bộc lộ cá nhân khác.

AB 1236. Xác nhận tình trạng di trú qua điện toán. Luật mới cấm các cơ quan chính quyền tiểu bang buộc phải xử dụng hệ thống kiểm chứng tình trạng di trú qua chương trình E-Verify của chính phủ liên bang. Các hãng xưởng hay chủ nhân vẫn có thể tiếp tục kiểm chứng tình trạng di trú của nhân viên qua chương trình này nhưng các cơ quan chính quyền không được bắt buộc họ kiểm chứng như vậy.

AB 551. Tiền phạt vì trả lương thấp hơn mức ấn định. Luật mới nâng mức tiền phạt từ \$50 đến \$200 mỗi ngày cho mỗi nhân viên làm việc trong các công trình công cộng (public works) nếu trả thấp hơn mức ấn định. Luật này cũng gia tăng mức tiền phạt nếu chủ nhân không cung cấp hồ sơ lương bổng khi được yêu cầu từ \$25 đến \$100 mỗi ngày sau thời hạn 10 ngày theo luật định.

SB 757. Cấm kỳ thị bảo hiểm y tế đối với các bạn đời có đăng ký (registered domestic partner). Luật mới ngăn chặn một lỗ hổng của pháp luật để buộc các công ty hoạt động ngoài tiểu bang vẫn phải cung cấp bảo hiểm y tế cho các bạn đời của nhân viên tương tự như đối với người phối ngẫu của các nhân viên khác. Luật trước đây cho phép các công ty hoạt động ngoài tiểu bang dựa trên các điều khoản không cung cấp bảo hiểm y tế cho những người bạn đời tại các tiểu bang đó và do đó cũng không cung cấp bảo hiểm cho các bạn đời có đăng ký tại Tiểu Bang California.

SB 117. Cấm tiểu bang không được ký giao kèo giao dịch với công ty nào mà vẫn có chính sách kỳ thị về giới tính (gender) hay khuynh hướng giới tính (sexual orientation) đối với các quyền lợi nhân viên. Như vậy các công ty muốn nhận các hợp đồng từ tiểu bang California phải chấp nhận cung cấp bảo hiểm sức khoẻ đồng đều đối với những người thuộc thành phần hôn nhân đồng tính mặc dầu tiểu bang chưa chính thức công nhận hình thức hôn nhân đồng tính. Các điều luật khác vẫn bắt buộc các công ty hoạt động tại California phải cung cấp bảo hiểm sức khoẻ hay các quyền lợi khác đối với những người bạn đời có đăng ký (registered domestic partner).

Luật Giao Thông

Một số luật ảnh hưởng đến giao thông đã được thông quan trong năm vừa qua.

SB 949. Nâng tuổi trẻ em ngồi ghế an toàn. Luật mới nâng tiêu chuẩn trẻ em phải ngồi ghế an toàn (booster seat hay car seat) lên đến 8 tuổi hoặc cao 4 feet 9 inches. Các dây seat belt trong xe hơi thường được thiết kế để bảo vệ an toàn cho hành khách có chiều cao từ 4 feet 9 inches trở lên. Luật trước đây buộc các trẻ em dưới 6 tuổi hay nặng ít hơn 60 pounds phải ngồi ghế an toàn. Như vậy một số em vừa được thoát ra khỏi booster năm ngoái, năm nay lại phải trở lại ngồi ghế booster.

AB 1215. Đăng bộ khi bán xe từ hãng bán xe. Luật mới buộc các hãng bán xe mới phải đăng bộ xe và trả tiền lệ phí trước khi giao xe cho khách hàng. Đối với các xe cũ, hãng bán xe phải xuất trình chứng chỉ lịch sử chủ quyền của xe trước khi rao bán xe.

Giấy chứng chỉ này xác nhận xe đã từng bị phế thải bao giờ chưa.

AB 353. Cấm giam xe tại các trạm kiểm soát lái xe say rượu chỉ tài xế không có bằng lái. Luật mới cấm các cơ quan công lực tự động giam xe tại các trạm kiểm soát lái xe say rượu chỉ vì tài xế không có bằng lái. Điều luật này buộc các cơ quan công lực phải tìm cách giao xe lại cho người chủ xe hay những người khác do chủ xe chỉ định để lấy xe về trước khi quyết định giam xe. Trước đây các cơ quan công lực có quyền tự động giam xe đến 30 ngày chỉ vì tài xế không có bằng lái và không cho người khác nhận xe về. Tình trạng này tạo nên một món tiền lớn cho các sở cảnh sát và hãng cầu xe trong khi tạo nên một gánh nặng lớn cho những người nghèo, mà đa số là những người di dân bất hợp pháp vì họ không thể được cấp bằng lái xe chỉ vì họ không có quy chế di trú hợp pháp chứ không phải vì thành tích lái xe.

AB 520. Cho phép người bị kết tội lái xe ẩu thả có liên quan đến rượu bị có thể xin bằng lái tạm. Luật mới cho phép những người bị kết án lái xe ẩu thả vì bị ảnh hưởng bởi rượu bia (reckless driving) chứ không phải tội lái xe khi say rượu (driving under the influence) có thể xin bằng lái tạm nếu chấp nhận một số điều kiện giới hạn, ví dụ như gắn máy thổi nồng độ rượu trong xe. Trước đây, cho dầu bị kết án với tội nhẹ như là lái xe ẩu thả vẫn có thể bị treo bằng lái lên đến 30 ngày.

Luật Giáo Dục

AB 9, Cấm kỳ thị hay học sinh hiếp đáp nhau. Để củng cố thêm các điều luật chống kỳ thị và trẻ em uy hiếp nhau vì đối với những học sinh thuộc các thành phần hay bị kỳ thị. Theo điều luật này, các học khu cần phải công bố chính sách đối phó với vấn đề ức hiếp giữa các học sinh – thường gọi là bullying – và phải có thủ tục tiến hành điều tra hay can thiệp ngay lập tức để ngăn chặn những tệ nạn này.

AB 746. Cấm trẻ em uy hiếp nhau qua Internet. Luật mới bao gồm những chữ viết hay câu nói trên Internet hay qua các hệ thống quan hệ xã hội (social network) như FaceBook, Tweeter, v.v.. cũng là hình thức uy hiếp nhau (bullying) cũng tương tự như đánh đập hay chửi bới nhau. Hình thức uy hiếp này cũng có thể đưa tới việc kỷ luật hay đuổi học trong trường học.

AB 130 & 131. Dream Act of California. Cho phép các sinh viên không có tình trạng di trú hợp pháp đang theo học tại các trường đại học tiểu bang được nhận trợ giúp tài chánh (financial aid) do tiểu bang cấp, ví dụ như Cal Grant. Luật này tiếp theo một điều khoản khác trước đây cho phép các sinh viên di dân này đã từng theo học trung học tại tiểu bang được theo học các trường đại học tiểu bang mà chỉ trả lệ phí như các thường trú nhân hợp pháp khác của tiểu bang. Các sinh viên này vẫn chưa được quyền nhận trợ giúp tài chánh của chính phủ liên bang, ví dụ như Pell Grant, Work Study, hay các chương trình học bổng khác.

Luật Tòa Án.

SB 221. Tăng mức tiền bồi thường tối đa trong tòa án nhỏ (small claims court). Luật mới nâng mức tối đa được đòi bồi thường trong tòa án nhỏ lên đến \$10,000 từ \$7,500 trước đây. Các đơn đòi bồi thường tai nạn xe cộ trong tòa án nhỏ vẫn giữ mức độ \$7,500 cho tới năm 2015 rồi sẽ tăng lên \$10,000. Các đơn kiện bồi công ty có cổ phần

(corporation) vẫn bị giới hạn tới mức \$5,000. Tòa án nhỏ dành để giải quyết các vụ tranh tụng nhỏ mà không cần đến luật sư.

AB 141. Cấm bồi thẩm viên tự động nghiên cứu thêm từ các tài liệu ngoài phiên xử án. Luật mới buộc các tòa án phải cảnh giác các bồi thẩm viên (juror) không được tìm hiểu thêm về luật lệ hay bằng cách qua các phương tiện điện tử cá nhân như điện thoại, máy tính cầm tay. Thông thường, các bồi thẩm viên chỉ được quyền cứu xét các luật lệ hay bằng chứng được trình bày trong phiên xử án mà thôi.

Luật Địa Ốc.

SB 4. Thông báo bán nhà do nhà băng xiết. Kể từ đầu tháng 4 năm 2012, các thông báo bán nhà do nhà bị nhà băng xiết phải ghi rõ các chi tiết làm thế nào để có thể đình trệ thủ tục bán nhà cũng như những rủi ro đối với những người tham dự đấu giá mua nhà do nhà băng xiết. Các chi tiết này cũng phải được thông báo một cách rộng rãi và mọi người có thể tìm đọc một cách dễ dàng.

SB 332. Cấm hút thuốc trong các nhà cho thuê. Kể từ đầu năm 2012, chủ nhà có thể đặt tiêu chuẩn cấm hút trong nhà cho thuê trong các hợp đồng cho thuê nhà. Đối với các hợp đồng đang có hiệu lực, điều kiện này chỉ có thể được áp đặt khi ký giao kèo mới

AB 588. Nạn nhân bạo hành trong gia đình được chấm dứt hợp đồng thuê nhà. Luật mới cho phép các nạn nhân bạo hành trong gia đình (domestic violence victim) được quyền thông báo với chủ nhà để chấm dứt hợp đồng thuê nhà mà không bị bắt trả tiền nhà trong vòng 6 tháng, thay vì 2 tháng như trước đây. Những nạn nhân này thường có nhu cầu cần phải dọn nhà và trách nhiệm trả tiền nhà có thể là một yếu tố quan trọng đối với quyết định có nên dọn nhà hay không.

Luật Bầu Cử.

AB 84. Công dân mới nhập tịch được ghi danh bầu cử đến tận ngày bầu cử. Luật mới cho phép các công dân mới nhập tịch được ghi danh bầu cử và tham gia bầu cử đến tận ngày bầu cử tại địa điểm do Phòng Ghi Danh Bầu Cử chỉ định. Luật hiện nay cho phép các công dân mới được ghi danh trước 7 ngày trước ngày bầu cử mà thôi.

AB 1343. Bầu phiếu qua bưu điện. Luật mới cho phép Phòng Ghi Danh Bầu Cử xóa tên cử tri ra khỏi danh sách cử tri bằng bưu điện vĩnh viễn (permanent voter by mail) nếu cử tri này không bỏ phiếu 4 kỳ bầu cử chính liên tục, thay vì 2 kỳ bầu cử như trước đây. Cử tri nào tiếp tục bỏ phiếu thường xuyên thì không bị xóa tên ra khỏi danh sách này.

Các Luật Khác

AB 144. Luật Mang Súng. Luật mới cấm mang súng ngắn trên người nơi công cộng, cho dầu là vũ khí không có đạn hay mang trong bao súng đeo bên ngoài. Luật hiện nay tại California, ngoại trừ một số trường hợp do luật lệ cho phép, đã cấm mang súng ngắn có nạp đạn tại gần trường học, nơi công cộng hay giấu trong người. Tu Chính Án Thứ Hai của Hiến Pháp Hoa Kỳ cho phép mọi người được mang vũ khí trên người. Tuy nhiên, nhiều luật lệ tiểu bang vẫn ban hành luật lệ giới hạn quyền hiến pháp này. Trong thời gian gần đây, nhiều đám đông biểu tình của những thành phần

hỗ trợ quyền được mang súng đã tổ chức biểu tình và mang súng trong bao súng, cho dầu là không nạp đạn. Điều này đã gây lo ngại cho nhiều cơ quan cảnh sát đang kiểm soát an ninh hay bảo vệ người biểu tình.

AB 155. Thuế bán hàng qua Internet. Luật mới buộc các công ty buôn bán hàng hóa qua Internet mà có số lượng bán tại California hơn \$500,000 mỗi năm phải đóng thuế hàng hóa (sales tax) giống như các cửa tiệm khác bán hàng trong tiểu bang.

Trước đây, các cửa tiệm bán hàng qua Internet ngoài tiểu bang vẫn không phải đóng thuế hàng hóa. Các công ty như Amazon, Ebay, hay Internet stores đã cực lực phản đối đạo luật này. Vấn đề này mang lại mỗi lợi lớn cho những người mua hàng từ tiểu bang California, nhưng thiệt hại lớn cho các cửa tiệm trong tiểu bang vì không cạnh tranh được.

AB 376. Cấm bán vi cá. Luật mới buôn bán hay phân phối vi cá trong tiểu bang. Đây là một món ăn đặc biệt đối với nhiều người Á Châu, ví dụ như món soup vi cá hay bánh trung thu vi cá. Tuy nhiên, việc săn cá mập để lấy vi cá thường được coi là dã man hay làm thiệt hại đến các giống cá mập.

AB 499. Cho phép chăm sóc y tế cho trẻ em. Luật mới cho phép các trẻ em từ 12 tuổi trở lên có thể tự cho phép chẩn khám hay chữa trị các chứng bệnh có thể gây truyền nhiễm qua đường sinh dục mà không cần thông báo đến phụ huynh. Luật hiện hay chỉ cho phép các trẻ em tự cho phép chữa trị trong một số trường hợp giới hạn mà thôi.

Các điều luật trên đây được bắt đầu bằng ký hiệu AB#### (Assembly Bill) hay SB#### (Senate Bill) để ám chỉ dự luật được đề xướng từ Hạ Viện (Assembly) hay Thượng Viện (Senate). Muốn biết thêm chi tiết, quý vị có thể vào trang nhà của Nghị Viện Tiểu Bang ở địa chỉ www.leginfo.ca.gov trong đó có đầy đủ chi tiết về tất cả các đạo luật và tiến trình thông qua các đạo luật này.

Luật Sư Nguyễn Quốc Lân có văn phòng Lan Quoc Nguyen & Associates tại Quận Cam, số điện thoại (714) 891-1901 begin_of_the_skype_highlighting (714) 891-1901 end_of_the_skype_highlighting và trên lưới điện toán ở địa chỉ www.vietlaw.com